

**Обґрунтування до рішення НКРЕКП
про врегулювання актуальних питань забезпечення безпеки постачання та
запобігання надзвичайної ситуації в енергетичній системі України**

Ураховуючи Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64 «Про введення воєнного стану в Україні» (зі змінами), відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії», «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», ураховуючи протоколи нарад за участі представників Міністерства енергетики України та НКРЕКП, а також ураховуючи пропозиції учасників ринку електричної енергії, з метою стабілізації фінансового стану учасників ринку електричної енергії, НКРЕКП прийнято постанову від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» (далі – Постанова № 332).

Положеннями підпункту 4 пункту 1 Постанови № 332 визначено, що для виробників електричної енергії, які провадять господарську діяльність з виробництва електричної енергії з використанням генеруючих одиниць типу D потужністю від 75 МВт, незалежно від наявності інших ліцензій, максимальний обсяг продажу електричної енергії за двосторонніми договорами (далі - ДД), на ринку «на добу наперед» (далі - РДН), внутрішньодобовому ринку (далі - ВДР) та експорту електричної енергії на торговий день d визначається як 125 % від середнього значення обсягу відпущеної електричної енергії за період $d-3$ - $d-9$ цього учасника ринку відповідно до наявних даних комерційного обліку в системі управління ринком на момент проведення розрахунку.

НЕК «Укренерго» листом від 21.11.2022 № 01/51383 поінформувала НКРЕКП, що у зв'язку з ситуацією, яка склалася через російську збройну агресію та численні ракетні удари по енергетичній інфраструктурі, виробникам електричної енергії, які провадять господарську діяльність з виробництва електричної енергії з використанням генеруючих одиниць типу D потужністю від 75 МВт, необхідно забезпечити можливість якнайшвидшого пуску обладнання після позапланового призупинення виробництва електроенергії в наслідок аварійної зупинки або інших причин.

Для цього пропонується виробнику електричної енергії, який здійснює запуск генеруючого обладнання, яке знаходилося в роботі більше половини розрахункових періодів за період $d-3$ – $d-17$, і яке необхідне для стабільної роботи енергосистеми, на торговий день d та упродовж наступних чотирьох діб після торгового дня d , починаючи з доби, у яку було заплановано запуск генеруючого обладнання, збільшити максимальний обсяг продажу.

Разом з цим, «НЕК «Укренерго» (далі – ОСП) було розроблено та надано на погодження до НКРЕКП проект Тимчасового порядку придбання допоміжної послуги для забезпечення регулювання частоти та активної потужності в ОЕС України, а саме забезпечення резервів заміщення (третинне регулювання), (далі – Тимчасовий порядок).

Постановою НКРЕКП від 08.11.2021 № 2003 «Про погодження Тимчасового порядку придбання допоміжної послуги для забезпечення регулювання частоти та активної потужності в ОЕС України, а саме забезпечення резервів заміщення (третинне регулювання)» (зі змінами) було прийнято рішення щодо погодження зазначеного Тимчасового порядку.

«НЕК «Укренерго» було запропоновано при розрахунку максимального обсягу продажу врахувати в повному обсязі обсяг допоміжних послуг, що акцептуються відповідно до Тимчасового порядку за будь-яких умов і мінімізувати вплив цього фактору на торгову стратегію учасника ринку.

У зв'язку з цим, НЕК «Укренерго» надало до НКРЕКП пропозиції щодо внесення змін до Постанови № 332 у частині врахування обсягу допоміжних послуг, що акцептуються відповідно до Тимчасового порядку при розрахунку максимального обсягу продажу електричної енергії для виробників електричної енергії, які провадять господарську діяльність з виробництва електричної енергії з використанням генеруючих одиниць типу D потужністю від 75 МВт, та збільшення максимального обсягу продажу для виробників електричної енергії, які здійснюють запуск генеруючого обладнання, яке знаходилося в роботі більше половини розрахункових періодів за період d-3 – d-17, і яке необхідне для стабільної роботи енергосистеми, на торговий день d.

З огляду на викладене, ураховуючи надані пропозиції НЕК «Укренерго», пропонується до розгляду та прийняття проєкт рішення НКРЕКП щодо внесення відповідних змін до Постанови № 332.

**Директор
Департаменту енергоринку**

І. Сідоров

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про внесення змін до
постанови НКРЕКП від
25 лютого 2022 року № 332

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», у зв'язку з воєнним станом в Україні, введеним відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 та продовженим Указами Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022, від 18 квітня 2022 року № 259/2022, від 17 травня 2022 року № 341/2022, від 12 серпня 2022 року № 573/2022 та від 07 листопада 2022 року № 757/2022, ураховуючи звернення НЕК «Укренерго» від 21 листопада 2022 року № 01/51383, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Унести до підпункту 4 пункту 1 постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» такі зміни:

1) абзац другий викласти в такій редакції:

«Максимальний обсяг продажу електричної енергії учасниками ринку, зазначеними в абзаці першому цього підпункту, за двосторонніми договорами (далі – ДД), на ринку «на добу наперед» (далі – РДН), внутрішньодобовому ринку (далі – ВДР) та експорту електричної енергії на торговий день *d* визначається як сума 125 % від середнього значення обсягу відпущеної електричної енергії за

період d-3 – d-9 цього учасника ринку відповідно до наявних даних комерційного обліку в системі управління ринком та акцептованого обсягу допоміжних послуг, що акцептуються відповідно до Тимчасового порядку придбання допоміжної послуги для забезпечення регулювання частоти та активної потужності в ОЕС України, а саме забезпечення резервів заміщення (третинне регулювання) на торговий день d на момент проведення розрахунку.»;

2) після абзацу сьомого доповнити двома новими абзацами восьмим та дев'ятим такого змісту:

«Якщо виробник електричної енергії здійснює запуск генеруючого обладнання, яке знаходилося в роботі більше половини розрахункових періодів за період d-3 – d-17, то на підставі обґрунтованого звернення виробника з наданням підтверджуючих документів не пізніше ніж 16:00 за два дні до торгового дня, на який попередньо запланована синхронізація з мережею даного генеруючого обладнання, на торговий день d та упродовж наступних чотирьох діб після торгового дня d, починаючи з доби, у яку було заплановано запуск генеруючого обладнання, максимальний обсяг продажу згідно з абзацом другим цього підпункту може бути збільшено на величину, яка дорівнює номінальній встановленій потужності даного генеруючого обладнання (згідно з даними, наявними в ОСП), помноженій на кількість годин у торговому дні.

У разі, якщо запуск запланованого генеруючого обладнання, на яке було надано заявку на збільшення максимальних обсягів продажу, не відбувся в запланований торговий день d або зміщується на більш пізній термін, виробник має право відкликати свою заявку.».

У зв'язку з чим абзаци восьмий та дев'ятий вважати відповідно абзацами десятим та одинадцятим.

2. Ця постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова НКРЕКП

К. Ущатовський

**Обґрунтування до рішення НКРЕКП
про врегулювання актуальних питань забезпечення безпеки постачання та
запобігання надзвичайної ситуації в енергетичній системі України**

Пунктом 1 частини другої статті 3 Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон) передбачено, що ринок електричної енергії функціонує на принципах, зокрема:

- забезпечення енергетичної безпеки України;
- забезпечення безпеки постачання електричної енергії споживачам, захисту їхніх прав та інтересів.

Правила про безпеку постачання електричної енергії, затверджені наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 27.08.2018 № 448 та зареєстровані в Міністерстві юстиції України 19.09.2018 за № 1076/32528 (далі – Правила безпеки постачання), встановлюють, зокрема, критерії/види порушень безпеки постачання електричної енергії.

Відповідно до положень розділу VIII Правил безпеки постачання Міненерго спільно з Регулятором, оператором системи передачі та іншими відповідними установами здійснюють моніторинг безпеки постачання електричної енергії в Україні, який має охоплювати, зокрема:

- межі операційної безпеки;
- баланс попиту та пропозиції на ринку електричної енергії;
- заходи щодо покриття максимального навантаження та недопущення дефіциту генеруючих потужностей.

Ураховуючи викладене вище та з метою прийняття виваженого рішення, після аналізу та опрацювання результатів моніторингу Департамент енергоринку розгляне питання щодо підготовки та оприлюднення проєкту рішення НКРЕКП.

**Директор
Департаменту енергоринку**

Ілля Сідоров